

Za zdravje gozda na novem začetku

Dušan JURC, Maja JURC

Predstavljeno na: XXXIV. gozdarski študijski dnevi. PREUČEVANJE IN UPRAVLJANJE
GOZDNIH EKOSISTEMOV V SLOVENIJI: VČERAJ, DANES, JUTRI?
Ljubljana, 21.-22. 11. 2017

Potekata dva medsebojno povezana procesa:

1. naseljevanje velikega števila tujerodnih organizmov, ki jih vnašamo v evropske gozdove in se bo nadaljevalo z nepredstavljivo intenzivnostjo in
2. prenova evropske zakonodaje na fitosanitarnem in okoljskem področju, ki je posledica splošnega zavedanja tega problema.

Zaradi tega moramo tudi v gozdarstvu zgraditi organizacijski sistem za zdravje rastlin, ki bo drugačen kot sedaj, ki bo nov.

1 mm

Xylosandrus crassiusculus

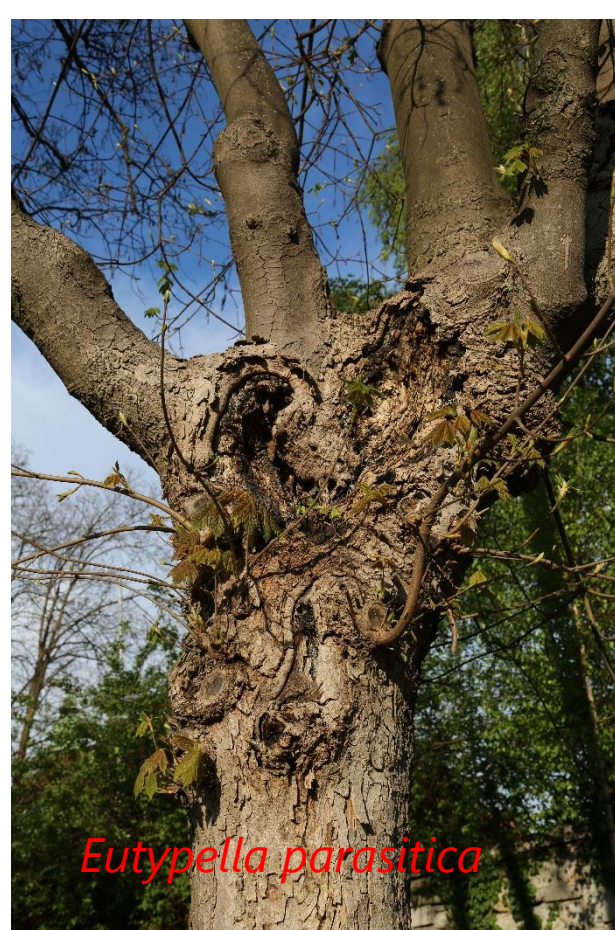
5542323

600 μm

600 μm

Eutypella parasitica

Pseudomonas syringae
pv. aesculi

2 mm

Corythucha arcuata

Lecanosticta acicola

- UREDBA (EU) 2016/2031 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 **o ukrepih varstva pred škodljivimi organizmi rastlin,**
- UREDBA (EU) 2017/625 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 **o izvajanju uradnega nadzora** in drugih uradnih dejavnosti, da se zagotovi uporaba zakonodaje o živilih in krmih, pravil o zdravju in dobrobiti živali ter zdravju rastlin in fitofarmaceutskih sredstvih,
- UREDBA (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 **o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst.**

- Nova organiziranost evropskega in slovenskega fitosanitarnega sistema zahteva ustrezno delujoče in opremljene laboratorije.
- <https://www.wsl.ch/en/about-wsl/instrumented-field-sites-and-laboratories/plant-protection-lab.html>

- **Izvajanje programov preiskav karantenskih in drugih škodljivih organizmov rastlin**
(preglednica desno)

Preiskave nekterih tipičnih gozdnih škodljivcev se ne izvajajo v okviru gozdarstva,

npr: *Anoplophora chinensis*,
Anoplophora glabripennis,
Phytophthora ramorum,
Bursapelenchus xylophillus,
Gnomoniopsis smithogilvyi,
Dryocosmus kuriphilus.

Programi preiskav za škodljive organizme

Agrilus anxius

Agrilus auroguttatus

Agrilus planipennis

Anoplophora chinensis (sodelovanje)

Anoplophora glabripennis (sodelovanje)

Atropellis spp.

Bursaphelenchus xylophilus (sodelovanje)

Ceratocystis platani

Dendrolimus sibiricus

Geosmithia morbida & *Pityophthorus juglandis*

Gibberella circinata

Gnomoniopsis smithogilvyi (sodelovanje)

Monochamus spp.

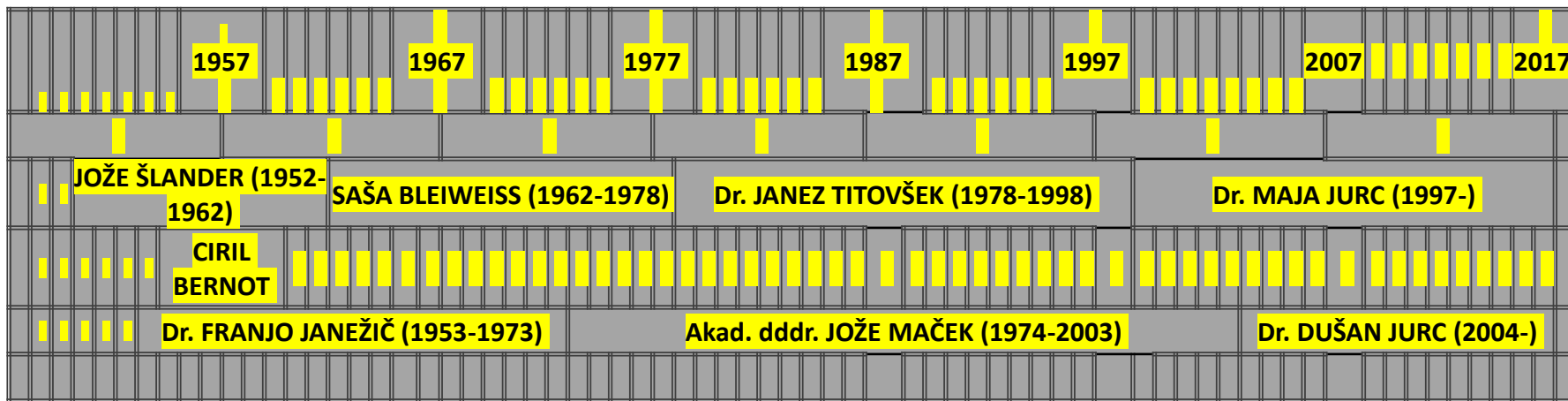
Pissodes spp.

Phytophthora ramorum (sodelovanje)

Polygraphus proximus

Xylosandrus crassiusculus

Nosilci predmetov iz področja varstva gozdov od ustanovitve BF do danes

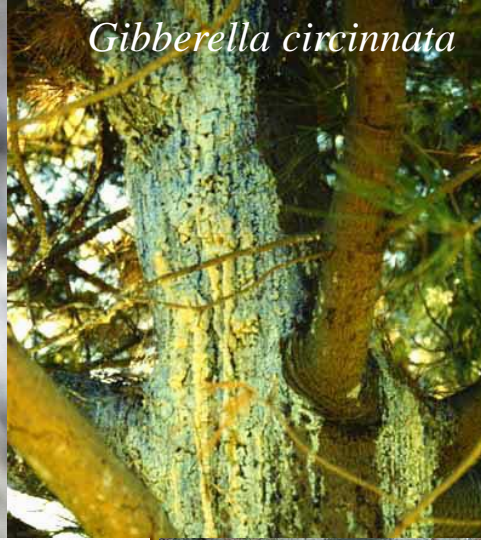
Obseg pouka vseh predmetov varstva gozdov je bil v začetnih obdobjih študija gozdarstva večji kot je danes (v 50. in 60. letih prejšnjega stoletja sta obsegala Gozdna entomologija in varstvo gozdov 135 ur predavanj in 105 ur vaj, danes obsegajo trije predmeti iz varstva gozdov 120 ur predavanj in 60 ur vaj).

- Na MSc študiju ni nobenih obveznih predmetov iz varstva gozdov
- Mednarodna primerjava našega programa izobraževanja iz področja varstva gozdov s programi na drugih univerzah v Evropi, kjer je bil študij prenovljen po načelih bolonjske deklaracije kaže na podhranjenost področja varstva gozdov v izobraževalnem procesu pri nas.
- Za izobraževanje gozdarjev velja še bolj kot za raziskovalno delo: tu nismo na začetku, začetek moramo šele doseči!

Agrilus planipennis

Gibberella circinnata

Tile pa prihajajo!

Photograph by Michael Bohne

Anplohora glabripennis

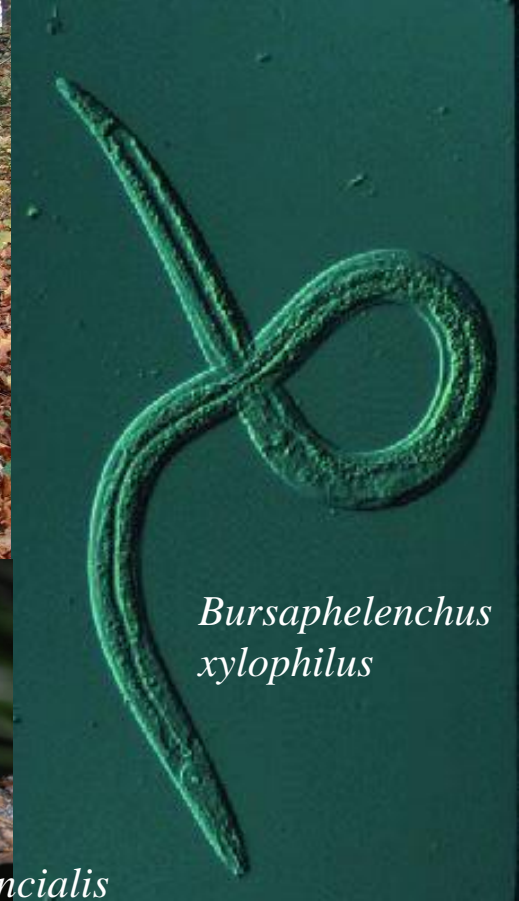
Phytophthora ramorum

Ceratocystis. platani

Monochamus galloprovincialis

Bursaphelenchus xylophilus